N^er 38. ROK 1844. PIĄTEK 16 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 3,''' 843	– 1, 1	1,''' 75	PPn. Wschodni średni	Chmury	
13	2	3, 568	— 0, 7	1, 86	Pn. Wschodni mocny	,,	Śnieg
	10	3, 927	– 2, 3	1, 61	PPn. Wschodni silny	,,	Śnieg

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— *Warszawa 9 Lutego.* —

Manifest Cesarski. — Z Bożéj łaski My Mikołaj 1szy, Cesarz i samowładzca Wszech Rossyi, etc. etc. etc. — Objawiamy wszystkim wiernym naszym poddanym: manifestem naszym z d. 26 grudnia r. z. oznajmiliśmy o zaręczeniu ukochanéj córy naszéj, Wielkiéj xiężniczki Alexandry Mikołajewny z Jego xiążęcą Mością xięciem Fryderykiem Heskim. Teraz, dnia 16 stycznia, przy błogosławieństwie boskiem, podług obrządku prawowiernego naszego kościoła uroczyście odbyły się i same ich zaślubiny: Jesteśmy przekonani, że wszyscy wierni nasi poddani, podzielając z nami radość serca rodzicielskiego, połączą modły swe z naszemi do króla królów, o szczęśliwe pożycie małżeńskie nowo-zaślubionych. — Dan w Petersburgu, dnia 16 stycznia, roku od Narodzenia Chrystusa 1844 a panowania naszego 19go. — Na oryginale własną Jego Cesarskiéj Mości ręką podpisano: Mikołaj.

— *Petersburg 20 Stycznia.*—

Przez ukazy Cesarskie zostają mianowani: zarządzający grodzieńską izbą dóbr państwa, dym. jenerał major Chełmski, dyrektorem 2go departamentu dóbr państwa i mianowany rzeczywistym radzcą stanu; — Riazański vicegubernator, radzca kolleg. Pfeller, kamieniec-podolskim vicegubernatorem; — radzca tajny, senator xiążę Mieszczerski, podniesiony do rangi rzeczywistego tajnego radzcy.

— *Prussy.* —

We wszystkich urzędowych dziennikach monarchii pruskiéj ponowione zostało rozporządzenie ministerstwa spraw wewn. i policyi z r. 1841go, stanowiące kary za łapanie i utrzymywanie słowików, mianowicie: za złapanie słowika 5 tal., za podebranie lub zniszczenie gniazda 10 tal., za utrzymywanie rocznego podatku 5 tal., kary te płacić się mają na korzyść miejscowych ubogich.

— *Paryż 7 Lutego.* —

Dziś zapadł wyrok w processie pana Jules Janin przeciwko panu Pyat i dziennikowi *La Réforme*, przed sądem policyi poprawczéj. Pan Felix Pyat skazany został na 6 miesięcy aresztu i 10,000 franków kary, a wydawca *Reformy* na jednomiesięczny areszt i 3000 franków. Zdaje się że apellacya od tego wyroku nienastąpi. —

— *Londyn 1 Lutego.* —

Królowa przybyła wczoraj z Windsor do pałacu Buckingham, gdzie natychmiast na posiedzeniu rady tajnéj mowa tronowa została ostatecznie przyjętą. Dziś zagaiła osobiście parlament. Pogoda sprzyjała orszakowi królewskiemu na drodze z pałacu Buckingham do izby wyższéj, dokąd przybyła królowa na kilka minut przed godz. 2gą z południa, powitana tysiącznemi okrzykami zgromadzonego ludu i zwyczajną salwą królewską z 21 wystrzałów armatnich złożoną. Królowa wyglądała nadzwyczajnie dobrze; weszła do sali zgromadzeń w towarzystwie wysokich dygnitarzy państwa i urzędników dworu królewskiego, a po ukazaniu się izby niższéj przed kratkami izby wyższéj, odczytała następującą mowę:

»*Milordowie i szlachto (gentlemen)!* Z wielkiém mojém zadowoleniem widzę was znowu w parlamencie zgromadzonych, dla udzielenia mi pomocy i rady waszéj.—Mam pewną nadzieję, że pokój powszechny, tak potrzebny dla szczęścia i pomyślności wszystkich narodów, trwać będzie nieprzerwanie. Przyjacielskie moje stosunki z królem francuzkim i dobre porozumienie, jakie między moim rządem a rządem Jego K. M. szczęśliwie zostało przywrócone, mnie ciągle zapewnia o spokojnych i przy-

jacielskich uczuciach wszystkich monarchów i krajów, utwierdzają mię w téj nadziei.—Zaleciłam, aby traktat, jaki zawarłam z cesarzem chińskim, był wam przedłożony, i cieszę się tą myślą, że takowy okaże się w swych skutkach nader korzystnym dla handlu kraju naszego. W całym ciągu układów moich z rządem chińskim, wstrzymywałam się stale od dążenia do wyłącznych korzyści. Życzeniem mojém było, aby wszystkie narody równy mogły mieć udział w korzyściach przemysłowych i handlowych.—Kroki nieprzyjacielskie, jakie roku upłynionego miały miejsce w Sind, doprowadziły do tego, że znaczna część tego kraju wcieloną została do posiadłości angielskich na wschodzie. We wszystkich działaniach wojskowych, a szczególniéj też w bitwach pod Mihni i Hyderabad, wytrwałość i waleczność wojsk tak krajowych jak i europejskich, oraz zręczność i męztwo ich znakomitych dowódców, okazały się w jak najjaśniejszém świetle.—Zaleciłam, aby wam objaśniające raporta o wypadkach Sind, zostały nie zwłocznie zakommunikowane.

»*Panowie z izby niższéj!* Projektowane wydatki na rok następny będą wam natychmiast przedstawione.—Zostały one ułożone ze ścisłym względem na oszczędność i zarazem z potrzebną uwagą na te potrzeby służby publicznéj, które zostają w związku z utrzymaniem naszéj siły morskiéj i rozlicznemi wymaganiami żeglugi i wojskowych zakładów z różnych części rozległego państwa.

»*Milordowie i M Panowie!* Winszuję wam polepszonego stanu kilku ważnych gałęzi handlu i fabryk krajowych. Mam zaufanie, że większa chęć do pracy w odpowiednim stosunku uwolniła wiele klass moich wiernych poddanych od cierpień i niedostatku, nad któremi dawniejszemi czasy miałam sposobność ubolewać.—

Przez kilka po sobie idących lat roczne dochody państwa nie wyrównywały wydatkom. Cieszę się tą pewną nadzieją, że w obecnym roku dochody publiczne pokryją zupełnie wydatki.—Jestem przekonana, że panowie, rozważywszy wszystkie sprawy, z finansowemi kraju interessami w związku będące, pomyślicie o złych skutkach pomnażającego się w czasie pokoju długu publicznego, i stale postanowicie utrzymać ten kredyt publiczny, którego zachowanie obchodzi zarówno wieczne interessa, jako też honor,—i sławę wielkiego kraju.

Wciągu bieżącego roku przedstawi się sposobność wezwania bank angielski w przedmiocie rewizyi ustawy jego. — Przy końcu ostatniéj sesyi parlamentu objawiłam wam panowie stałe moje postanowienie, utrzymania niewzruszenie prawodawczéj unii między W. Brytanią a Irlandyą. —Wyraziłam zarazem moją najszczerszą wolę, przykładania się wspólnie z parlamentem do uchwalenia tych wszystkich środków, jakieby zmierzać mogły do polepszenia społecznego położenia Irlandyi i do rozwiązania naturalnych źródeł pomocniczych téj części połączonego królestwa. Postanowiłam działać jak najzgodniéj z tém mojem oświadczeniem. Pomijam uwagi nad wypadkami w Irlandyi, względem których odbywają się właśnie czynności przed właściwym prawnym Trybunałem. — Zwróciłam uwagę moją na stan prawa i jego skutki pod względem posiadłości gruntowych w Irlandyi. Uznałam za stósowne, zarządzić obszerne śledztwo miejscowe nad przedmiotem tak wielkiéj wagi. Ustanowiłam kommissyę z obszerném pełnomocnictwem dla wyprowadzenia potrzebnego śledztwa. Polecam waszemu roztrząsaniu przepisy prawne, jakie obecnie są obowiązujące w Irlandyi względem zapisywania wyborców, którzy obierają członków parlamentu. Przekonacie się zapewne, że rewizya prawa o zapisywaniu wyborców łącznie z innemi obecnie istnącemi przyczynami, spowoduje znaczne zmniejszenie liczby wyborców z hrabstw, i że dla tego stósownem byłoby, wziąść pod rozwagę stan tego prawa, w zamiarze rozszerzenia prawa wyborczego w hrabstwach Irlandzkich. Polecam waszéj dojrzałéj rozwadze rozmaite ważne kwestye polityczne, które koniecznie do waszego przyjdą zakresu, z zupełnem zaufaniem w waszéj prawości i mądrości i z najszczerszemi modły do wszechmocnego Boga, aby usiłowaniami waszemi ku powiększeniu pomyślności wszystkich klass ludu mego kierować i pobłogosławić im raczył.»

— *Madryt* 25 *Stycznia.* —

Zapewniają, że rząd otrzymał dziś wiadomość o zupełnem już rozbrojeniu milicyi w Saragossie bez dalszych trudności.

Dnia 19 wysłane zostało wojsko z Valladolid do Placencyi, dla rozbrojenia tameczněj milicyi.

Jenerał Concha żądał dymissyi jako jeneralny inspektor piechoty, i takowa udzieloną mu wczoraj została. Powszechnie żałują, że jenerał Concha przez wtrącenie się innego jenerała do jego czynności, widział się spowodowany do zrzeczenia się tego wysokiego stopnia, który teraz udzielony został jenerałowi Soria. Ten jenerał w r. 1836. za gabinetu Isturiza był ministrem wojny, i w armii mało jest znany.

Jenerał Serrano mianowany jest jeneralnym inspektorem jazdy, a jenerał hr Clonard, jeneralnym dyrektorem szkół wojskowych.

Słychać, że jenerał Prim, który tu jest wkrótce spodziewany, ma być mianowany gubernatorem Ceuty, — posada, która mu się zapewne nie spodoba; i uważać ją raczéj będzie za zaszczytne wygnanie.

Wczoraj jenerał Narvaez odbył przegląd nad 1300 jazdy, przyczem rozdał znaki honorowe i miał mowę do żołnierzy.

Minister marynarki kazał uzbroić 6 wojennych parostatków, przeznaczonych do wysp Filipińskich.

Rząd przeznaczył na mieszkanie Infantowi Don Francisco de Paula pałac Buena Vista, który zajmował Espartero jako rejent.

Rozmaitości.

Stan dziennikarstwa paryzkiego przy końcu r. 1843.

Ciąg dalszy.

Courrier francais jest to strącona władza. Gdy go w przeszłym roku sprzedawano, wpadł w ręce spekulanta, który zarazem jest właścicielem dzienników *Estafette* i *Patrie*. Te trzy pisma, wyjąwszy niektóre zboczenia w części politycznéj, fabrykowane są na jeden sposób i z jednéj materyi. *Courier francais* należał dawniéj do towarzystwa akcyonaryuszów, na czele których stali panowie Lafitte i Aguado. Przez długi czas i aż do śmierci pana Chatelain, miało to pismo dosyć wielką powagę i utrzymywało się bardzo dobrze; późniéj został głównym redaktorem pan Leon Faucher, człowiek pełen urojeń i z charakterem chełpliwym, który przyśpieszył upadek tego pisma. *Courrier* aż do chwili sprzedaży był bardzo przychylny panu Thiers: teraz przybrał barwę wahającą się między lewą a ostateczną lewą stroną. Głównym redaktorem jest były St. Simonista, p. Barrault, który nadaje mu niekiedy charakter całkiem rozwiązły, swawolny. Niedawno umieścił z całym zapałem program pana Lamartine i treści jego bronił zupełnie St. Simonistowską wymową. *Courrier* wegetuje tylko z trudnością i zbliża się do swéj nieuchronnéj zaguby. Czas tego dziennika przeszedł i nic go już przywrócić nie zdoła.

Commerce nadaje sobie pozór szalonego Rolanda dziennikarskiego. Jako wielki przeciwnik bastylii, historyjki i interpellacye względem obwarowania Paryża wyrodziły się u niego w prawdziwą monomanię. Chciałby on zarazem zniszczyć i ciągły mur obwodowy i oddzielne warownie. Szpalty jego napełnione są codziennie najnadzwyczajniejszemi doniesieniami o fortyfikacyach. Drugą obfitą materyę dla pana Lesseps, głównego redaktora dz. *Commerce*, dostarcza Algier. Otrzymuje on wiadomości ztamtąd prędzéj niżli rząd, i codzień zawiera oskarżenia przeciw ministerstwu. Pismo to zajmujące jest przez swoją namiętność, przez swoją swarliwość i zmyślanie fałszywych wiadomości. Wziętość też jego nie jest wielka, a istnienie od dawna, zagadkowe. Dziennik ten przebył trudne do uwierzenia katostrofy finansowe. P. Aguado wydał na niego 200--300,000 fr., osady na ręce pana Maugin więcéj jak 500,000 fr. a od czasu jak zostaje pod kierunkiem pana Lesseps i jak cena jego zniżona została do 48 fr. rocznie kosztował swych akcyonaryuszów także jakie 500,000 fr. Potrzeba szczególniéj wytrwałości, aby tym sposobem tak ogromne summy poświęcać dla dziennika, który ni czytelników ni abonentów nie ma, i który przez swe doktryny i swe fałszywe wiadomości znajduje się w ciągłym stanie drwinkowania (*mystyfication*). Zresztą *Commerce* zawiera w sobie tyleż zarodów zniszczenia, co *Courrier*, i dla tego też konanie jego nie może trwać długo.

Globe jest także jednym z tych dzienników, których stan finansowy bardzo jest wątpliwym. Dawniéj był on wyłącznem pismem dla osad, i dopiero od półtrzecia roku został codziennem pismem. *Globe* jest czysto ministeryalny i najgorliwszy obrońca osoby i doktryn pana Guizot. Główny jego redaktor, p. Granier de Cassagnac, był dawniéj jednym z najczynniejszych współpracowników przy dz. *Presse*; jestto znakomity pisarz ale niekiedy zbywa mu na umiarkowaniu i zbyt łatwo poddaje się sofizmom. *Globe* wdaje się niekiedy w plotki i gadaniny, a gwałtowne jego pociski przeciw dziennikom opozycyjnym zjednały mu wiela nieprzyjaciół. Zdaje się, iż szczególném jego zadaniem jest walczyć przeciw rzeczypospolitéj i legitymiczności, a w téj walce tak mało okazuje umiarkowania, że co chwila ma process albo z *Gazette de France* albo z *National*. Czy rzeczywiście świadczy przysługi sprawie ministeryalnéj, jest bardzo wątpliwém; bo jego ton swarliwy i cierpki rozdrażnić raczéj może przeciwników gabinetu, aniżeli ich pojednać. Pan Guizot jest w ogóle jedynym członkiem ministerstwa, którego *Globe* wspiera; pan Duchatel nigdy mu nie chciał przyjść na pomoc w jego finansowych kłopotach. Srodki jego posiłkowe (fundusze) są dziś bardzo ograniczone, a ztąd istnienie jego niepewne. Ponieważ też same pełni obowiązki, co *Journal des Débats* i *Presse*, trudno mu więc będzie zjednać sobie przychylną publiczność.

Démocratie pacifique jest dalszym ciągiem dziennika *Phalange*. Ten ostatni dziennik wychodził najprzód przez 12 lat raz na tydzień, potém dwa razy, a nakoniec 3 razy. Był on organem teoryj Fouriera, i bronił ich z zapałem. Dz. *Democratie pacifique*, wychodzący dopiero od 6 miesięcy, jest wprawdzie także organem Fourrierystów, ale mniéj jest wyłącznym i pewn , dosyć ważne punkta doktryny Fourriera pomija milczeniem. Pisany on jest tonem płaczliwéj filantropii wszędzie widzi tylko nędzę i ubóstwo. Pan Wiktor Considérant, główny redaktor dz. *Démocratie*, od czasu wejścia do rady municypalnéj paryzkiéj, porzucił jawnie większą część zasad Fourriera. Sądzą powszechnie, że się to pismo nie utrzyma. Znacznéj liczbie osób przesyłane jest teraz bezpłatnie, i to nadaje mu pozór dosyć upowszechnionego dziennika.

Patrie, dziennik wieczorny, założony został przed 2 laty przez p. Pagès, deputowanego z departamentu Ariège. Sprzedany był prawie jednocześnie z *Courrierem* i otrzymał tegoż samego właściciela, pana Boulé, który żadnéj w nim nie przedsięwziął zmiany, jak tylko tę, że go wydaje wieczór. *Patrie* jest satellitem pana Barrot. Żywszy od dz. *Siecle*, stanowi przednią straż armii lewéj strony, i dotyka kwestyj, których ma bronić jego ociężały kollega. *Patrie* ma toż samo finansowe powodzenie co *Courrier*, i wrazie porażki, upadną razem oba te pisma jak bracia.

Moniteur parisien jest drugim wieczornym dziennikiem stolicy francuzkiéj. Przez kilkanaście lat aż do r. 1840 był urzędowym dziennikiem ministerstwa, i jeszcze teraz nie odebrano mu całkiem téj roli; jednakże otrzymuje on postanowienia i wiadomości tylko podrzędnéj ważności, a od niejakiego czasu udziela czytelnikom swoim fałszywe doniesienia lub fałszywe wiadomości.

(*Dok. nast.*)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 15 *do dnia* 16 *Lutego.*

Szymakowski Ludwik, Olewinska Rozalia, Mazaraki Franciszek, z Polski; — Bokiewicz Konstanty, Dembicki Wincenty, Bohlawa Antoni, Lamelli ob., Ḱuzmann Franciszek, Vallandro Walenty, Stadnicki Jan hr. Panhans Teressa, z Galicyi; — Zadig Ferdynand, Wąsowicz Stanisław hr, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Bogusz Waleryan ob., Bokiewicz Konstanty, Dembicki Wincenty, Brachfo el Rudolf, Borkowski Tomasz, do Polski, — Sroczynski Ferdynand, do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 377.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do massy Kazimierza Skrzyńskiego z kwoty złp. 70 gr. 16 z szacunku domu N. 271 w Gminie IX. pozostałéj, w depozycie sądowym w gotowiznie znajdującéj się, aby po odbiór takowéj z stósownemi dowodami w terminie dwóch miesięcy pod rygorem przyznania takowéj skarbowi publicznemu jako opuszczonéj zgłosili się.

Kraków d. 24 Stycznia 1844 r.

Sędzia Prezydujący.
Dymidowicz.
(2r.) *Lasocki* Sekr.

Nro 366.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do massy X. Wincentego Ludwikowskiego z kwoty złp. 7 gr. 15 składającéj się aby po odbiór takowéj z stósownemi dowodami w terminie dwóch miesięcy do Trybunału zgłosili się, pod rygorem przyznania takowéj jako opuszczonéj skarbowi publicznemu.

Kraków d. 24 Stycznią 1844 r.

Sędzia Prezydujący,
J. *Dymidowicz.*
(3r.) Sekr. *Lasocki.*

Nro 75.

Uwiadomienie licytacyi.

Przed urzędem zwierzchnim złączonego państwa Lanckrony i Myślenic w Izdebniku Obwodu Wadowickiego w Galicyi odbędzie się w celu wydzierżawienia gospodarstwa rolniczego i budowli pomieszkalnych i gospodarskich przy wykazanych poniżéj z całkowitém rozmiarem i inwentarską robocizną folwarkach, na 6 jedno po drugiem następujących lat to jest od 24go Czerwca 1844 aż do tegoż samego dnia w roku 1850, dnia 26 Lutego 1844 o 9 godzinie z rana publiczna licytacya.

Cena wywołująca rocznego czynszu dzierżawy wykazana jest poniżéj każego folwarku, od któréj 10 procentowe *vadium* od każdego licytanta przed licytacyą do rąk Kommissyi licytacyjnéj złożona być powinna, które najwięcéj ofiarującemu do kaucyi w gotowiźnie złożyć się mającéj wrachowane a innym współlicytantom po skończonéj licytacyi zwrócone zostanie. Dla ułatwienia chęć licytowania mającym, będą także pisemne oferty przyjmowane, te muszą jednakowoż *a)* od oferenta być własnoręcznie pisane i podpisane, i jego stan i pomieszkanie; i *b)* tylko jedną bezkondycyonalną kwotę wyraźnie w Mon. Konwencyonalnéj nie tylko w liczbach ale i w słowach zawierać; *c)* niema być w niéj żadnéj klauzuli, któraby się z licytacyjnemi kondycyami niezgadzała, owszem powinno być w niéj wyraźnie oświadczono, że oferent wszystkim kondycyom licytacyjnym bez kondycyonalnie się poddaje; nakoniec mają te oferty *d)* przypadające *vadium* z tego folwarku na które dawane będą w sobie w gotowiźnie zawierać i mogą być albo przed licytacyą w urzędzie zwierzchnim w Izdebniku, albo też w dniu licytacyi aż do ukończenia słownego wywoływania do rąk licytacyjnéj kommissyi oddawane. Ktoby za drugiego licytować chciał, ten się musi osobliwą na ten interes brzmiącą porządnie sporządzoną i sądownie legalizowaną plenipotencyą wykazać.

Małoletni, w kurateli zostający processujący, płacić niezdolni, i żydzi od téj dzierżawy się wyłączają.

Bliższe kondycye mogą być w każdém czasie w zwyczajnych godzinach urzędowych w zwyż nadmienionéj kancellaryi w Izdebniku przejrzane, i będą przed zaczęciem licytacyi ogłoszone. (3r.)

Nazwiska Folwarków.	Rozmiar	Robocizna ciągła	Robocizna piesza	Cena wywołania.
	Morgi	Dnie	Dnie	ZR.C.M
Zakrzów	491	4680	2119	2700
Skawinki i Pustki.	266	1482	2678	849
Lanckorona . . .	190	1352	208	500
Jasieni a	59	1326	2275	550
Rudnik	182	2418	1430	1100
Myślenica	218	2080	3016	1000
Stróża.	142	520	2938	600
Pcim	226	208	2860	600
Lubień	188	780	3185	1000

Izdebnik dnia 24 Stycznia 1844 r

Doniesienia prywatne.

Na balu danym na ubogich dnia 14 b. m. zamieniony został kapelusz stary kastorowy na kapelusz nowiutyńki paryzki felbowy; uprasza się zatém osobę którejby ta odmiana uczynioną była, wymianę takową w handlu W. Fuchsa w rynku naprzeciw kościoła ś. Wojciecha przedsięwziąść. (1r.)

Wieś z pańszczyzną w Okręgu kraju W. Miasta Krakowa o pół mili od tegoż miasta w pięknéj okolicy położona, mająca powierzchni morgów 600 dobrze zagospodarowana mająca ładny ogród, gorzelnią i młyn o 6 kamieniach, jest do sprzedania z wolnéj ręki każdego czasu, mający chęć nabycia zgłoszą się do W. Placer notaryusza gdzie bliższe odbiorą objaśnienia. (2r.)